

Nýskipanin er fordeilings- politikkur

Anfinn Olsen er útgerðamaður á einum luftalsliga stórum parti av føroyska fiskiflotanum. Áhugamál hansara røkka eisini inn í fleiri skipabólkar, frá uppsjóvarskipum til línuskip. Harumframt er hann nevndarformaður í Føroya Reiðarafelag. Samanumtikið, so hevur hann fleiri orsøkir at hava eina greiða meining um eina fiskivinnunýskipan, tí um hon ávirkar nakað, so er tað hansara virksema. Hann mælir frá, at fiskivinnunýskipanin fer yvir í eina uppboðssølu, men heldur letur vinnuna innorðna seg sjálva sum hon hevur gjørt í nógv ár.

SÓLVIT NOLSO

Anfinn Olsen sigur, at tað er ikki ein trupulleiki í sær sjálvum, at landið vil staðfesta sín ognarrætt. Tað er heldur eingin trupulleiki við at leggja størri dent á til dømis stovnsrøkt, tí har hava føroyingar ikki verið nóg framm-arlíga í skónum. Grundleggjandi trupulleikin í nýskipanini er hinvegin máttin, ið kvotur og loyvur verða boðin út.

– Tað eru fleiri trupulleikar í tí. Millum annað, at útbjóðarin er bert tann eini, landið, og tryggleikin í vinnuni verður burtur tá tú ikki veit meir enn eitt stutt tíðarskeið at tú kann fiska. Hvør figgingarstovnur gongur við uppá tað, spyr Anfin Olsen.

Ein uppboðssøla er ein skeivur mátti at dríva fiskivinnu uppá sigur Anfinn Olsen. At áseta ein miðalprís uppá eitt loyvi ella eina kvotu við hagtølum frá árinum fyrri, er alt ov ótrygt. Um tú so eisini endar við at keypa eitt sindur dýrt, so bíðar tú við at fara út inntil tú er eitt sindur vísari í einum betri prisi og harvið stytst tíðarskeiðið.

– Eg vildi mælt til eitt tilfeingisgjald við langtíðarloyvum. Tað vil siga, at tá tað gongur væl í fiskivinnuni, so fær landið eitt størri gjald. Tá tað gongur verri í fiskivinnuni, so tekur landið minnið upphæddir frá fiskivinnuni. Tá fær landið pengar tá ráðini eru til tað í vinnuni. Hevur tú eisini tá loyvini tryggjaði, so hevur vinnan góð viðurskiftir at skipa seg, sigur Anfinn Olsen.

Hava gjørt eftir boðum

Anfinn Olsen sigur, at tá lógin um vinnuligan fiskiskap kom í 1994, hevði landsstýrið framt eina útrudding av einum stórum parti av fiskiflotanum og segði harumframt við restina av vinnuni, at hon nú skuldi skipa sínir viðurskifti sjálv. Síðani hevur vinnan arbeitt fyrri at effektivisera og rationalisera seg sjálva, men tá vinnan byrjaði at vinna pening og nakrar skipasølu fóru fram, har seljarin forvann pening, byrjaðu fleiri at seta spurnartekin við hvat fór fram.

– Politiska skipanin gjørdi hetta til ein part av teirra fordeilingspolitikki, har teir sóu fyrri sær, at nú var ein møguleiki at fáa størri upphæddir úr fiskivinnuni. Samstundis gjørdist tað eisini eitt trýst á fiskivinnuna, tí nú vildi fleiri

sleppa innum har pengar vórðu at tjena, sigur Anfinn Olsen.

Anfinn Olsen sigur, at tað vórðu kanska nøkur lýtir við skipanini frá byrjan av, men nú er flotin minkaður og er blivin effektivari. Enn er kanska eitt sindur eftir á mál, men gongdin hevur verið tann rætta og skal sleppa at halda fram, sigur Anfinn Olsen, sum tó ikki heldur at ein av teimum størri trupulleikunum, endurnýggjanin av flotanum, er eitt úrslit av eini stírnari skipan.

– Tað er eitt úrslit av óvissuni, sum vinnan hevur livað undir í 10 ár nú, sigur Anfinn Olsen.

Nógvir fara út vinnuni

Anfinn Olsen metir, at við nýggja útlutingarháttinum, uppboðssøluni, fara nógvir at velja ikki at

halda fram í vinnuni, tí tað gevur lítt meining at bjóða uppá eina kvotu við útboð, tá ein kanska væntar eitt negativt rakstrarúrslit longur at byrja við.

– Sum eg siggi tað fyrri mær, so verða bara teir eftir, sum hava eitt serligt ynski um at verða línuskip ella trolaramenn eftir í vinnuni. Tað verður sum í gomlum døgum, har skip og flakavirkir blivu keypt fyrri at skaffa arbeiðspláss til økir.

Anfinn Olsen sigur víðari, at hann heldur tað ikki verða so løg-ið, at sterkar kenslur stinast upp í vinnuligum aktørum í hesum døgum. Hann sigur, at hóast nýskipanin skal eittast at verða fyrri øll, so eru tað fyrst og fremst teir í vinnuni, sum verða beinleiðis raktir av hesum og eru blivnir ein partur av kjakinum.